

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 78

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 30 ianuarie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI		
1.	— Decizie privind convocarea Senatului în sesiune ordinară	2
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
79.	— Hotărâre privind aprobarea numărului mediu maxim de personal pe anul 2023 pentru operatorii economici din industria națională de apărare care desfășoară activități potrivit dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.....	2–3
80.	— Hotărâre pentru completarea art. 3 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Noua casă”	3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
161.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea derogării în scopul cercetării științifice pentru unele specii de pești	4–5
889.	— Ordin al ministrului finanțelor privind aprobarea contractării de către Ministerul Finanțelor a unor împrumuturi pe piețele externe de capital în sumă totală de până la 2 miliarde euro, prin redeschiderea emisiunii de obligațiuni scadente în data de 27 septembrie 2026, cupon 5,000%, și a emisiunii de obligațiuni scadente în data de 27 septembrie 2029, cupon 6,625%, în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat „Medium Term Notes” și desemnarea administratorilor tranzacției.....	6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 23 din 14 noiembrie 2022 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	7–16

ACTE ALE SENATULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

DECIZIE**privind convocarea Senatului în sesiune ordinară**

În temeiul prevederilor art. 66 alin. (1) și (3) din Constituția României, republicată, și ale art. 83 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — Se convoacă Senatul în prima sesiune ordinară a anului 2023, în ziua de miercuri, 1 februarie 2023, ora 12.00.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU

București, 30 ianuarie 2023.
Nr. 1.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE**privind aprobarea numărului mediu maxim de personal pe anul 2023 pentru operatorii economici din industria națională de apărare care desfășoară activități potrivit dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 24 alin. (6) din Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă numărul mediu maxim de personal pe anul 2023 pentru operatorii economici din industria națională de apărare care desfășoară activități potrivit dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul economiei,
Florin Marian Spătaru
Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marius-Constantin Budăi
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 26 ianuarie 2023.
Nr. 79.

**NUMĂRUL MEDIU MAXIM DE PERSONAL
pe anul 2023 pentru operatorii economici din industria națională de apărare
care desfășoară activități potrivit dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare,
precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**

Nr. crt.	Denumirea operatorului economic	Numărul mediu maxim de personal
1.	Compania Națională ROMARM — S.A. București, pentru filialele sale	1.300
2.	Societatea Romaero — S.A. București	150
3.	Societatea Avioane Craiova — S.A.	60
4.	Societatea IOR — S.A. București	75
5.	Societatea Șantierul Naval Mangalia — S.A.	8
6.	Societatea Uzina Mecanică Orăștie — S.A.	7
TOTAL		1.600

NOTE:

Nu se consideră depășire a numărului mediu maxim anual de personal aprobat dacă media aritmetică a numerelor medii de personal pentru care lunar se alocă fonduri potrivit dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, se încadrează la nivelul fiecărui operator economic, în limita prevăzută în această anexă.

Compania Națională ROMARM — S.A. va include în bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2023 numărul de personal și fondurile aferente, în vederea redistribuirii și alocării lunare a sumelor către filialele sale. Repartizarea numărului de personal și a fondurilor aferente pentru fiecare filială se face de către Compania Națională ROMARM — S.A. în baza încărcării personalului aferent capacităților de producție și/sau servicii pentru apărare.

Fondurile vor fi alocate conform prevederilor legale incidente numai pentru plata drepturilor de natură salarială și a contribuțiilor datorate de angajator.

Răspunderea privind realitatea, regularitatea și legalitatea operațiunilor din deconturile justificative care se referă exclusiv la operațiuni prin care justifică cheltuielile cu personalul, prezentate la plată, aparține exclusiv conducerii executive a operatorilor economici beneficiari de alocații bugetare pentru plata drepturilor salariale. Sumele alocate, constatate ca fiind nejustificate, se rețin operatorului economic.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru completarea art. 3 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 717/2009
privind aprobarea normelor de implementare a programului „Noua casă”**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — După alineatul (50) al articolului 3 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Noua casă”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 18 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alin. (51), cu următorul cuprins:

„(51) Pentru anul 2023 se alocă un plafon al garanțiilor care pot fi emise potrivit art. 1 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin

Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, de 1.500 milioane lei.”

Art. II. — Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Noua casă”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 18 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu completarea adusă prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 26 ianuarie 2023.
Nr. 80.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind aprobarea derogării în scopul cercetării științifice pentru unele specii de pești

Având în vedere Referatul de aprobare al Direcției generale biodiversitate nr. DGB/105.208 din 27.10.2022, ținând seama de Avizul Academiei Române nr. 4.934 din 14.10.2022, luând în considerare prevederile art. 1 alin. (1) lit. c) din Procedura de stabilire a derogărilor de la măsurile de protecție a speciilor de floră și faună sălbatice, aprobată prin Ordinul ministrului mediului și al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 203/14/2009,

în temeiul prevederilor art. 38 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, al art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Prin derogare de la prevederile art. 33 alin. (1) și ale art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările

ulterioare, se aprobă capturarea, inventarierea și eliberarea ulterioară a unui număr de exemplare din specii de pești din corpurile de apă reprezentative și afluenții lor din cadrul siturilor Natura 2000 ROSCI0031 Cheile Nerei—Beușnița și ROSPA0020 Cheile Nerei—Beușnița, după cum urmează:

Speciile	Numărul exemplarelor	Stadiul de dezvoltare (ouă, larve imature, plantule sau adulți, pui, animale adulte)	Starea exemplarelor înaintea prelevării (vii, moarte, rănite, cu dizabilități)	Starea exemplarelor după prelevare (vii, moarte, rănite, cu dizabilități)
<i>Barbus meridionalis</i>	1.000	pui/adulți	vii	vii
<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	1.000	pui/adulți	vii	vii
<i>Cottus gobio</i>	500	pui/adulți	vii	vii
<i>Gobio kessleri</i>	500	pui/adulți	vii	vii
<i>Gobio uranoscopus</i>	500	pui/adulți	vii	vii
<i>Gobio albipinnatus</i>	500	pui/adulți	vii	vii
<i>Sabanejewia aurata</i>	500	pui/adulți	vii	vii
<i>Eudontomyzon danfordi</i>	300	pui/adulți	vii	vii
<i>Zingel streber</i>	300	pui/adulți	vii	vii
<i>Gymnocephalus schraetzer</i>	300	pui/adulți	vii	vii
<i>Cobitis elongata</i>	300	pui/adulți	vii	vii
<i>Aspius aspius</i>	300	pui/adulți	vii	vii

Art. 2. — (1) Derogarea se stabilește de la data intrării în vigoare a prezentului ordin până la data de 31 decembrie 2023.

(2) Capturarea exemplarelor din speciile de faună sălbatică prevăzute la art. 1 se realizează numai de către Regia Națională a Pădurilor Romsilva — Administrația Parcului Național Cheile Nerei—Beușnița RA, denumită în continuare *titularul activității*, cu personal tehnic de specialitate.

(3) Capturarea exemplarelor de pești de la art. 1 se va face folosind metode și mijloace legale, cu respectarea tehnicilor de capturare pentru evitarea rănirii exemplarelor de faună sălbatică, prevăzute de legislația națională în vigoare.

(4) Exemplarele capturate vor fi identificate, măsurate, cântărite și eliberate în stare vie.

(5) Titularul activității trebuie să respecte planurile de management și regulamentele și măsurile de management ale

ariilor naturale protejate: ROSCI0031 Cheile Nerei—Beușnița și ROSPA0020 Cheile Nerei—Beușnița.

(6) Este interzisă folosirea utilajelor care prezintă un grad de uzură ridicat sau pierderi de carburanți și/sau lubrifianți.

(7) Se vor folosi utilaje și mijloace de transport cu motoare performante, dotate cu atenuatoare de zgomot și capotaje în vederea încadrării în nivelul de zgomot admis, respectiv limitarea pe cât posibil a activităților generatoare de poluare fonică.

(8) Titularul activității se obligă să nu degradeze situl pentru care se aplică derogarea și va ține evidența tuturor categoriilor de deșeuri generate și a modului de eliminare a acestora.

(9) În cazul unor accidente/intervenții care produc prejudicii obiectivelor de conservare sau integrității siturilor, se vor demara lucrări de refacere ecologică ce vor fi vizate de administrator, iar refacerea ecologică se va face pe cheltuiala titularului activității.

(10) În cazul unui eveniment care pune în pericol mediul, se anunță imediat autoritățile pentru protecția mediului: Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Garda Națională de Mediu, Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

(11) Pentru activitățile prevăzute la alin. (3) se va solicita și obține autorizația de mediu pentru recoltare/capturare.

Art. 3. — (1) În termen de 7 zile de la data capturării, titularul activității are obligația să transmită agenției județene pentru protecția mediului și autorității teritoriale care răspunde de silvicultură un raport asupra fiecărei acțiuni derulate în baza derogării obținute.

(2) Modelul raportului asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(3) Agenția județeană pentru protecția mediului transmite Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în maximum 30 de zile de la data aplicării derogării, un raport referitor la rezultatele acesteia în baza datelor prevăzute la alin. (1).

Art. 4. — Controlul aplicării derogării se exercită de către personalul împuternicit din cadrul subunităților teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Tánczos Barna

București, 11 ianuarie 2023.
Nr. 161.

ANEXĂ

R A P O R T
asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute
— model —

Solicitant

Specia pentru care s-a acordat derogarea

Numărul exemplarelor

Stadiul de dezvoltare

Starea exemplarelor înainte de prelevare

Starea exemplarelor după prelevare

Locul de prelevare

Data prelevării

Mijloace, instalații și metode avute în vedere

Stocarea și destinația specimenelor

MOTIVUL RECOLTĂRII/DEROGĂRII

În interesul protejării faunei și florei sălbatice, precum și al conservării habitatelor naturale

Pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor, apelor și altor bunuri

În interesul sănătății și al securității publice sau pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială ori economică, și pentru consecințe benefice de importanță fundamentală pentru mediu

În scopuri de repopulare și reintroducere a acestor specii, precum și pentru operațiuni de reproducere necesare în acest scop

Pentru a permite, în condiții strict controlate, într-o manieră selectivă și într-o măsură limitată, prinderea sau deținerea unui număr limitat și specificat de exemplare

(Ațașați documentele care să justifice recoltarea exemplarelor în conformitate cu motivul derogării.)

Data

Semnătura

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN**privind aprobarea contractării de către Ministerul Finanțelor a unor împrumuturi pe piețele externe de capital în sumă totală de până la 2 miliarde euro, prin redeschiderea emisiunii de obligațiuni scadente în data de 27 septembrie 2026, cupon 5,000%, și a emisiunii de obligațiuni scadente în data de 27 septembrie 2029, cupon 6,625%, în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat „Medium Term Notes” și desemnarea administratorilor tranzacției**

Având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, și ale Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2007, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare, al prevederilor pct. 4.1.a), b) 2, subpct. 10, 11 și 15 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și al prevederilor art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.264/2010 pentru aprobarea Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat „Medium Term Notes”, cu modificările ulterioare,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă contractarea de către Ministerul Finanțelor a unor împrumuturi pe piețele externe de capital în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat „Medium Term Notes”, în sumă totală de până la 2 miliarde euro, prin redeschiderea emisiunii de obligațiuni scadente în data de 27 septembrie 2026, cupon 5,000%, și a emisiunii de obligațiuni scadente în data de 27 septembrie 2029, cupon 6,625%. Suma finală, precum și ceilalți termeni și condiții financiare urmează să fie stabilite la momentul lansării emisiunii, în funcție de condițiile de piață.

Art. 2. — Emisiunea este administrată de către Citigroup Global Markets Europe AG, Erste Group Bank AG, HSBC Continental Europe, JP Morgan SE și Société Générale.

Art. 3. — Suma aferentă emisiunii se virează în contul de valută deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Banca Națională a României și se utilizează pentru finanțarea deficitului bugetar, refinanțarea și rambursarea anticipată a datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind datoria publică.

Art. 4. — Plata serviciului datoriei publice aferentă emisiunii se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor,
Mihai Diaconu,
secretar de stat

București, 30 ianuarie 2023.
Nr. 889.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 23
din 14 noiembrie 2022

Dosar nr. 1.059/1/2022

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Valentina Vrabie	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală
Alin Sorin Nicolescu	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Valerica Voica	— judecător la Secția penală
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală
Adina Claudia Cioflan	— judecător la Secția penală
Adriana Ispas	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală
Alexandra Iuliana Rus	— judecător la Secția penală
Ioana Alina Ilie	— judecător la Secția penală
Dan Andrei Enescu	— judecător la Secția penală
Ana-Hermina Iancu	— judecător la Secția penală
Ioana Bogdan	— judecător la Secția penală
Simona Elena Cîrnaru	— judecător la Secția penală
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Voicheci	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Beatrice Mariș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este constituit conform prevederilor art. 473 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 33 alin. (1) coroborat cu art. 34 alin. (2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie din cadrul Serviciului judiciar penal al Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă magistratul-asistent Costin Cristian Pușcă, desemnat conform art. 35 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

După prezentarea referatului cauzei, constatând că în cauză nu sunt cereri de formulat sau excepții de invocat, președintele

completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, a acordat cuvântul reprezentantului procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie a învederat că recursul în interesul legii a fost promovat ca urmare a constatării unei practici neunitare la nivelul instanțelor naționale a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. c) și art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală în ceea ce privește instanța competentă să soluționeze cauze penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecătorii și procurorii care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței sau parchetului la care își desfășoară efectiv activitatea.

De asemenea, a învederat că au fost identificate două orientări.

O primă orientare jurisprudențială este în sensul că toate cauzele penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecătorii și procurorii care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței sau parchetului la care își desfășoară efectiv activitatea trebuie soluționate de instanțele de judecată competente prin raportare la gradul profesional superior instanței sau parchetului la care funcționează judecătorul sau procurorul cercetat în respectiva cauză, și nu prin raportare la instanța sau parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea.

O a doua orientare jurisprudențială este în sensul că aceste cauze sunt de competența instanței penale prin raportare la instanța sau parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea judecătorul sau procurorul împotriva căruia a fost formulată o plângere, fără a mai analiza gradul profesional al magistratului.

Punctul de vedere al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul că soluția legală în materie este ilustrată de orientarea jurisprudențială potrivit căreia stabilirea competenței instanței de judecată să soluționeze cauze penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecătorii și procurorii care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței sau parchetului la care își desfășoară efectiv activitatea trebuie să se raporteze la instanța sau parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea judecătorul sau procurorul cercetat, nu la gradul profesional superior al acestuia.

În susținerea acestei orientări a făcut trimitere la interpretarea gramaticală a sintagmei în discuție și a prepoziției din sintagmă, la evoluția legislativă constantă, la jurisprudența majoritară a instanțelor ordinare și la considerentele deciziilor Curții Constituționale a României.

Cu privire la interpretarea gramaticală a dispozițiilor legale ce fac obiectul sesizării, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că folosirea prepoziției compuse „de la” alăturată instanței sau parchetului semnifică apartenența judecătorilor, respectiv a procurorilor la o anumită instanță judecătorească sau la un anumit parchet.

De altfel, o parte dintre infracțiunile ce ar putea fi săvârșite de aceștia sunt în strânsă legătură cu activitatea pe care o desfășoară la instanța sau parchetul unde funcționează efectiv, iar prin această sintagmă și prepoziție se stabilește un raport de echivalență între judecătorii și procurorii care își desfășoară

activitatea la o anumită instanță sau parchet și instanța competentă să soluționeze cauzele penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecători și procurori.

Stabilirea competenței personale a curților de apel și a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cauzele penale privind pe judecători și procurori prin raportare la instanța de judecată, respectiv parchetul de același nivel cu instanța de judecată la care funcționează aceștia poate fi explicată și prin prisma împrejurării că se stabilește competența parchetelor prin raportare la competența instanțelor de judecată ce funcționează pe lângă aceste parchete, conform art. 56 alin. (6) și art. 302 alin. (2) din Codul de procedură penală.

În plus, se constată că în Codul de procedură penală nu există nicio reglementare prin raportare la gradul profesional al procurorului sau judecătorului, ci doar reglementări privind apartenența acestora la o instanță sau parchet de un anumit nivel.

Astfel, în condițiile în care judecătorii și procurorii ce își desfășoară activitatea la același nivel de instanță sau parchet, cu grade profesionale diferite, au competențe stabilite prin lege potrivit nivelului instanței sau parchetului la care funcționează efectiv, cercetarea acestora ar trebui să se facă de o instanță de același grad, și nu de instanțe de grad diferit. În caz contrar, dacă s-ar raporta competența la gradul profesional, acest aspect ar conduce la o situație discriminatorie, întrucât se ajunge la situația în care pentru procurori din cadrul aceluiași parchet, dar cu grade profesionale diferite, competența personală a instanțelor de judecată să fie diferită, chiar dacă aceștia săvârșesc același gen de infracțiune.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că noțiunea de grad profesional a fost folosită de legiuitor numai în legi speciale, în anumite situații legate de comisiile de evaluare ale judecătorilor și procurorilor, de condițiile de delegare sau de nivelul de salarizare, și nu atunci când a stabilit competența instanței în soluționarea cauzelor penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecători și procurori.

De asemenea, a susținut că gradul profesional superior față de instanța sau parchet la care își desfășoară activitatea un judecător sau procuror nu are nicio relevanță asupra competenței instanței investite cu soluționarea cauzelor având ca obiect infracțiuni săvârșite de magistrați, așa cum reține Curtea Constituțională prin Decizia nr. 413 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din 24 octombrie 2018. Curtea Constituțională, în considerentele acestei decizii, definește noțiunea de grad profesional și explică semnificația acestuia în raport cu funcția pe care o exercită efectiv magistratul în concret.

Totodată, a arătat că, dacă intenția legiuitorului ar fi fost să stabilească competența prin raportare la gradul profesional, și nu la instanța sau parchet unde funcționează judecătorul sau procurorul, ar fi formulat în mod expres această cerință.

În concluzie, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că o interpretare în sensul că gradul profesional ar fi cel care ar atrage competența instanței ar reprezenta o adăugare la lege și ar lărgi sfera de competență, chiar și a instanței supreme.

Președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu mai sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a reținut dosarul în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE — COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 676/III-5/2022, ca urmare a constatării unei practici judiciare neunitare la nivelul instanțelor naționale, în temeiul prevederilor art. 471 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a stabili instanța competentă să soluționeze cauze penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecătorii și procurorii care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței sau parchetului la care își desfășoară efectiv activitatea.

II. Examenul jurisprudențial

Instanțele judecătorești au interpretat și aplicat în mod diferit normele legale care reglementează competența personală a curților de apel și a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cauzele penale privind judecători și procurori având grad profesional superior celui al instanței sau parchetului unde își desfășoară efectiv activitatea.

Într-o primă orientare jurisprudențială s-a considerat că aceste cauze trebuie soluționate de instanțele de judecată competente prin raportare la gradul profesional superior instanței/parchetului la care funcționează judecătorul sau procurorul cercetat în respectiva cauză, și nu prin raportare la instanța/parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea.

În acest sens, s-a avut în vedere că gradul profesional superior corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pe care îl deține persoana cercetată — procuror — este de natură a atrage competența instanței superioare, respectiv a Înaltei Curți de Casație și Justiție, și nu a curții de apel. S-a considerat că nu avea relevanță pentru stabilirea instanței competente parchetul în cadrul căruia își desfășoară activitatea procurorul respectiv (sau unde își desfășoară efectiv activitatea la data excluderii din magistratură).

La cererea de recurs în interesul legii au fost anexate mai multe hotărâri judecătorești care exprimă această orientare jurisprudențială, în acest sens fiind pronunțate hotărâri de către Înalta Curte de Casație și Justiție și curțile de apel Brașov, București și Galați (anexele nr. 1—10).

În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a considerat că aceste cauze sunt de competența instanței penale prin raportare la instanța/parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea judecătorul sau procurorul împotriva căruia a fost formulată o plângere, fără a mai analiza gradul profesional al magistratului, în acest sens fiind pronunțate mai multe hotărâri judecătorești anexate cererii de recurs în interesul legii, hotărâri din circumscripția Curții de Apel Brașov, Curții de Apel Alba Iulia și Curții de Apel Iași (anexele nr. 11—22).

III. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în această materie este unitară, în sensul că stabilirea competenței se realizează prin raportare la gradul profesional superior al procurorului în situația în care acesta își desfășoară activitatea la o unitate de parchet inferioară gradului profesional, în acest sens fiind anexate hotărârile instanței supreme.

Prin **Încheierea nr. 363 din 16 iunie 2021 a judecătorului de cameră preliminară din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție** s-a reținut că, prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, s-a dispus

trimiterea în judecată a inculpatului A, procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Craiova, cu privire la săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu prevăzută de art. 297 din Codul penal, în condițiile art. 13² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, și sustragerea sau distrugerea de înscrisuri, prevăzută de art. 259 alin. (1) și (2) din Codul penal.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, examinând cauza în limitele prevăzute de dispozițiile art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală, a reținut că în cauză competența Înaltei Curți este atrasă, în conformitate cu dispozițiile art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală, de calitatea de procuror al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (D.I.I.C.O.T.) — Serviciul Teritorial Craiova, a inculpatului A, calitate în care, potrivit rechizitoriului întocmit în cauză, ar fi săvârșit presupusele infracțiuni reținute în sarcina sa, acuzațiile formulate implicând și având legătură cu exercitarea atribuțiilor specifice funcției de procuror de caz.

Totodată, s-a reținut că D.I.I.C.O.T. este organizată ca structură cu personalitate juridică în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și își exercită atribuțiile pe întregul teritoriul României, prin procurori specializați în combaterea infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism, conform art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

S-a constatat că, fiind vorba de o structură specializată a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, înglobată acestuia, rezultă că procurorii specializați în combaterea infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism sunt considerați procurori de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, atunci când se analizează incidența prevederilor art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, potrivit dispozițiilor art. 48 alin. (1) din Codul de procedură penală, atunci când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece chiar dacă acesta, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, în situația în care fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu.

În cauză, această condiție este îndeplinită, întrucât, chiar dacă la momentul sesizării instanței inculpatul A. deținea calitatea de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Craiova, faptele pentru care acesta a fost trimis în judecată au fost comise în exercitarea atribuțiilor de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, D.I.I.C.O.T. — Serviciul Teritorial Craiova, și în legătură directă cu aceste atribuții de serviciu, competența instanței supreme fiind atrasă de împrejurarea că inculpatul avea grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție [art. 40 alin. (1) teza finală din Codul de procedură penală].

Față de aceste considerente, judecătorul de cameră preliminară a reținut competența Înaltei Curți de Casație și Justiție în soluționarea acestei cauze.

Prin **Încheierea nr. 466 din 10 noiembrie 2020 a judecătorului de cameră preliminară din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție** s-a reținut că, la momentul sesizării instanței, inculpatul A. și-a pierdut calitatea de procuror, acesta fiind eliberat din funcție prin Decretul nr. x/22.04.2019 al Președintelui României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. x din 23 aprilie 2019, ca urmare a aplicării sancțiunii disciplinare a excluderii din magistratură.

La data eliberării din funcție, precum și la data săvârșirii faptelor ce fac obiectul cauzei, inculpatul avea gradul profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, grad dobândit începând cu data de 29.04.2004 când a fost promovat în funcția de procuror inspector la această unitate de parchet.

Judecătorul de cameră preliminară a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 48 alin. (1) din Codul de procedură penală, atunci când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece chiar dacă acesta, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, în situația în care fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu.

S-a arătat că, în cauză, această condiție este îndeplinită, faptele pentru care inculpatul A. a fost trimis în judecată fiind comise în exercitarea atribuțiilor de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești și în legătură directă cu aceste atribuții de serviciu, competența instanței supreme fiind atrasă de împrejurarea că inculpatul avea grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție [art. 40 alin. (1) teza finală din Codul de procedură penală].

Prin urmare, judecătorul de cameră preliminară a reținut competența Înaltei Curți de Casație și Justiție în soluționarea cauzei.

Sub aspectul competenței instanței, prin **Încheierea nr. 908 din 25 noiembrie 2015 a judecătorului de cameră preliminară din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție**, s-a constatat legala sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, competența după calitatea persoanei a instanței supreme de a judeca această cauză în primă instanță fiind atrasă, în conformitate cu dispozițiile art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală, de calitatea de procuror cu grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a inculpatului A.

Astfel, prin Hotărârea nr. x din 5 iunie 2008, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a pus în executare Decizia nr. x din 13 mai 2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, în sensul acordării gradului profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție numitului A, procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție — nivel central.

Judecătorul de cameră preliminară a reținut că, în mod constant, dispozițiile art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală au fost interpretate în sensul că stabilirea instanței competente după calitatea persoanei, în cazul procurorilor și judecătorilor, este determinată de gradul profesional al acestora, iar nu de parchetul sau instanța în cadrul căroră își desfășoară activitatea la un moment dat.

De altfel, judecătorul de cameră preliminară a constatat că această chestiune a necompetenței instanței supreme de a judeca pricina în primă instanță a mai fost invocată cu prilejul judecării propunerii de arestare preventivă a inculpatului A., în această cauză excepția necompetenței Înaltei Curți de Casație și Justiție fiind respinsă.

Prin **Încheierea nr. 7/C din 28 iunie 2019 a completului de 2 judecători de drepturi și libertăți din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție** s-a reținut, cu privire la competența Curții de Apel București în soluționarea cererilor de încuviințare/prelungire a măsurilor de supraveghere, că aceasta este dată de calitatea de magistrat a uneia din persoanele presupus a fi implicate în activitatea infracțională, în conformitate cu dispozițiile art. 38 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală.

Astfel, având în vedere dispozițiile art. 140 alin. (1), art. 38 alin. (1) și ale art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală, s-a constatat că cererile privind încuviințarea măsurilor de supraveghere tehnică care privesc o persoană ce deține

calitatea de procuror sunt de competența Curții de Apel, în situația în care magistratul deține calitatea de procuror la parchetul de pe lângă curtea de apel (în același sens și dacă deține calitatea de procuror la parchetul de pe lângă judecătoria sau tribunal), ori de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, în situația în care magistratul deține calitatea de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

S-a constatat că, în speța de față, contestatarul A. avea calitatea de procuror cu grad profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție încă din data de 25 iunie 2009, atunci când prin Hotărârea nr. x/25.06.2009 a Consiliului Superior al Magistraturii s-a hotărât punerea în executare a Deciziei nr. x din data de 26.02.2009, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, în sensul „recunoașterii gradului profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție domnului A., fost procuror șef al Biroului Teritorial Cluj din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, în prezent procuror general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj”.

Or, acest aspect a fost menționat abia în Încheierea nr. x din data de 14 ianuarie 2016, pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, constatându-se că încheierile nr. x din 16.11.2015 și nr. x din 15.12.2015, prin care s-au încuviințat și, ulterior, prelungit măsurile de supraveghere tehnică cu privire la A., au fost pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Curții de Apel București — Secția I penală, deci cu încălcarea dispozițiilor art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală care stabilesc în sarcina Înaltei Curți de Casație și Justiție competența de soluționare a cererilor ce privesc o persoană ce deține calitatea de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, instanța a constat incidentele dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală ce reglementează aplicarea nulității absolute în situația încălcării dispozițiilor privind competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

Nu s-au identificat decizii relevante în problema de drept analizată.

Jurisprudența Curții Constituționale cuprinde însă două decizii care pot prezenta interes în problema analizată din perspectiva considerațiilor formulate în legătură cu promovarea pe loc în grad profesional de tribunal sau curte de apel a judecătorilor/procurorilor și definirea noțiunii de grad profesional în corelație cu exercitarea funcției corespondente.

Astfel, prin Decizia nr. 352 din 22 mai 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 30 iulie 2018) referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în analiza efectuată cu privire la procedura și condițiile de promovare a judecătorilor și procurorilor la instanțele și parchetele superioare, Curtea Constituțională a arătat că: „*Principala formă de promovare a magistraților este cea efectivă, întrucât noțiunea de «promovare» implică o avansare în funcție sau într-un grad superior cu desfășurarea propriu-zisă a atribuțiilor ce revin funcției în care s-a promovat, în timp ce promovarea pe loc trebuie privită ca o formă de avansare subsidiară, aceasta presupunând doar obținerea gradului superior, cel promovat într-o asemenea modalitate desfășurându-și în continuare activitatea la aceeași instanță sau parchet.*” (paragraful 24)

De asemenea, prin Decizia nr. 413 din 19 iunie 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din

24 octombrie 2018) referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 teza finală din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Curtea Constituțională a arătat că „*(...) promovarea în funcție a judecătorilor este strâns legată de nivelul instanței judecătorești la care aceștia funcționează. Astfel, în materie de promovare pe funcții de execuție, regula este aceea a promovării efective, în sensul că un judecător care funcționează la judecătoria sau tribunal, așadar cu grad profesional aferent acestora, pentru a funcționa la o instanță judecătorească imediat superioară în grad trebuie să candideze și să promoveze concursul pe post și, ca urmare a obținerii postului, dobândește gradul profesional superior aferent tribunalului sau curții de apel. Este de observat că însuși legiuitorul folosește noțiunea de promovare în funcție, iar odată ce judecătorul a promovat, dobândește rangul și celelalte drepturi aferente acesteia. Prin urmare, gradul profesional este un element component al funcției, și nu invers.*” (paragraful 22)

De la această regulă, legiuitorul, pentru asigurarea funcționalității și buneii administrări a sistemului instanțelor judecătorești, a reglementat o excepție, și anume promovarea pe loc, văzută ca un mecanism care asigură, la nevoie, completarea funcțiilor rămase vacante la nivelul tribunalului sau curții de apel. Acest mecanism presupune dobândirea gradului profesional superior aferent tribunalului sau curții de apel, fără a funcționa efectiv la instanța judecătorească corespunzătoare. Este o derogare de la situația premisă care leagă gradul profesional de funcția exercitată la o instanță judecătorească de un anumit nivel și permite obținerea gradului profesional distinct de funcția respectivă (...).” (paragraful 23)

În continuarea analizei efectuate, Curtea Constituțională a arătat că „*funcția de judecător la o instanță judecătorească de un anumit nivel este cea care conferă gradul profesional corespunzător.*” (paragraful 24)

În aceeași decizie, s-a reținut că „promovarea în grad profesional nu este o promovare autentică pentru că ea nu valorizează funcția aferentă instanței judecătorești, ci un element al acesteia, care nu poate exista de sine stătător decât în condiții de excepție, astfel cum s-a arătat anterior. Noul grad profesional obținut nu este aferent funcției pe care o exercită judecătorul la instanța judecătorească de nivel inferior, ci al unei alte funcții ce corespunde unui grad de jurisdicție superior (...).” (paragraful 25)

V. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VI. Punctul de vedere al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin sesizarea formulată, procurorul general a opinat în sensul că stabilirea competenței instanței de judecată să soluționeze cauze penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecătorii și procurorii care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței/parchetului în care își desfășoară efectiv activitatea trebuie să se raporteze la instanța/parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea judecătorul/procurorul cercetat, și nu la gradul profesional superior al acestuia, soluția legală în rezolvarea problemei de drept analizate fiind ilustrată de cea de-a doua orientare jurisprudențială.

S-a arătat că în analiza stabilirii competenței trebuie avută în vedere interpretarea gramaticală a textelor de lege incidente. Astfel, folosirea prepoziției compuse „de la” alăturată instanței sau parchetului semnifică apartenența, funcționarea judecătorilor, respectiv a procurorilor la o anumită instanță, respectiv la un anumit parchet. În consecință, prin folosirea acestei prepoziții compuse la stabilirea instanței competente să soluționeze cauze în care sunt cercetați judecători sau procurori

s-a avut în vedere instanța, respectiv parchetul la care aceștia funcționează efectiv.

S-a susținut că la adoptarea acestei reglementări s-a avut în vedere faptul că o parte din infracțiunile ce ar putea fi săvârșite de magistrați sunt în strânsă legătură cu activitatea pe care o desfășoară la instanța/parchetul unde funcționează efectiv și nu au legătură cu gradul lor profesional.

Pe de altă parte, dispozițiile legale care reglementează competența în cauzele penale privindu-i pe magistrați stabilesc un raport de echivalență între judecătorii și procurorii care își desfășoară activitatea la instanțe/parchete de același nivel.

Stabilirea competenței personale a curților de apel și a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cauzele penale privind pe judecători și procurori prin raportare la instanța de judecată, respectiv parchetul de același nivel cu instanța de judecată la care funcționează aceștia, poate fi explicată prin faptul că legea procesual penală reglementează competența parchetelor în activitatea de urmărire penală prin raportare la competența instanțelor de judecată. În acest sens, art. 56 alin. (6) din Codul de procedură penală prevede că *„Este competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel”*.

De asemenea, legea procesual penală nu cuprinde nicio reglementare prin raportare la gradul profesional al procurorului sau judecătorului, ci doar reglementări privind apartenența acestora la o instanță sau parchet de un anumit nivel. În acest sens, s-a arătat că la art. 302 alin. (2) din Codul de procedură penală se face referire tot la procurori ce își desfășoară activitatea la un anumit parchet: *„Preluarea unei cauze de către un organ de cercetare penală ierarhic superior se dispune de procurorul de la parchetul care exercită supravegherea urmării penale în acea cauză pe baza propunerii motivate a organului de cercetare penală care preia cauza.”*

Astfel, s-a arătat că, în condițiile în care judecătorii și procurorii ce își desfășoară activitatea la același nivel de instanță/parchet (chiar dacă au grade profesionale diferite) au anumite competențe stabilite prin lege potrivit nivelului instanței/parchetului la care funcționează efectiv, cercetarea acestora trebuie să se facă de o instanță de același grad, și nu de instanțe de grad diferit, prin raportare la gradul profesional al magistratului.

De asemenea, infracțiunile săvârșite de aceștia au, de regulă, legătură cu atribuțiile de serviciu prin raportare la instanța/parchetul la care își desfășoară activitatea, și nu la gradul profesional pe care îl dețin.

Echivalența ce a fost avută în vedere la momentul stabilirii competenței de soluționare a cauzelor penale privind pe magistrați prin raportare la instanța/parchetul la care își desfășoară activitatea, și nu la gradul profesional se poate explica și prin prisma faptului că judecătorii de la instanțele inferioare nu pot dobândi niciodată gradul profesional de judecător corespunzător Înaltei Curți de Casație și Justiție fără să își exercite efectiv atribuțiile la instanța supremă.

Totodată, s-a arătat că stabilirea competenței instanțelor de judecată prin raportare la gradul profesional, și nu la instanța/parchetul unde își desfășoară activitatea ar îngreuna foarte mult activitatea de urmărire penală, existând riscul ca urmărirea penală să fie efectuată de un organ necompetent, atunci când informația referitoare la gradul profesional nu poate fi obținută imediat. Astfel, în unele cauze în care se impune emiterea, de urgență, a unor măsuri de supraveghere tehnică există riscul ca urmărirea penală sau instanța care dispune măsurile să nu fie cea competentă (în situația în care urgența intervine după terminarea programului).

În condițiile în care Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și

pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală a modificat competența instanțelor de judecată, lărgind competența Înaltei Curți de Casație și Justiție prin adăugarea judecătorilor de la curțile de apel și a procurorilor de la parchetele de pe lângă curțile de apel, se constată că, dacă s-ar avea în vedere prima orientare jurisprudențială, competența Înaltei Curți ar trebui să vizeze și judecătorii care au grad corespunzător curții de apel, nu doar pe cei care funcționează efectiv la curțile de apel, precum și procurorii cu grad corespunzător parchetului de pe lângă curtea de apel.

În consecință, problema expusă anterior și care înainte de modificarea Legii nr. 135/2010 prin Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală îi avea în vedere doar pe procurorii cu grad corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, dar care își desfășurau activitatea la parchete de nivel inferior, ar exista în continuare și ar avea acum în vedere și categoria judecătorilor, nu doar a procurorilor.

S-a mai arătat că nu poate fi pus semnul egalității între noțiunile de „judecători sau procurori de la instanța sau parchetul” și „judecători sau procurori cu gradul corespunzător unei instanțe/unui parchet” întrucât atunci când legiuitorul a vrut să facă referire la o variantă sau alta a folosit strict acea terminologie, fiind evocate în acest sens dispozițiile art. 39 alin. (3) și (4) și ale art. 57 alin. (2) și (7) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

S-a subliniat că raportarea la gradul profesional al judecătorului/procurorului a fost avută în vedere de legiuitor în ceea ce privește salarizarea. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, la anexa nr. V, stabilește nivelul de salarizare al judecătorilor și procurorilor prin raportare la gradul profesional pe care îl au aceștia, și nu prin raportare la nivelul instanței/parchetului la care își desfășoară activitatea.

Faptul că gradul profesional superior față de instanța/parchetul la care își desfășoară activitatea un judecător sau procuror nu are nicio relevanță în stabilirea competenței după calitatea persoanei rezultă și din Decizia nr. 413 din 19 iunie 2018 a Curții Constituționale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din 24 octombrie 2018), paragrafele 25 și 26: *„promovarea în grad profesional nu este o promovare autentică pentru că ea nu valorizează funcția aferentă instanței judecătorești, ci un element al acesteia, care nu poate exista de sine stătător decât în condiții de excepție, astfel cum s-a arătat anterior. Noul grad profesional obținut nu este aferent funcției pe care o exercită judecătorul la instanța judecătorească de nivel inferior, ci al unei alte funcții ce corespunde unui grad de jurisdicție superior (...)”*.

„26. Legiuitorul a realizat o ficțiune juridică în sensul că a reglementat posibilitatea judecătorului de la o instanță inferioară să promoveze în grad profesional, cu toate drepturile aferente, dar să exercite, în continuare, funcția de la instanța ierarhic inferioară; astfel, deși activitatea prestată [judecător la o instanță de rang inferior] nu corespunde cu gradul său profesional, judecătorul va avea rangul și va fi salarizat potrivit grilei de salarizare de la instanța ierarhic superioară, considerându-se că prestează aceeași muncă cu judecătorul de la o instanță de rang superior. Deși, ca expresie a egalității formale, este inechitabil ca la o muncă diferită, având în vedere nivelul instanței, doi judecători să fie retribuiți similar, legiuitorul a opus acestei inechități ideea de asigurare a unei funcționări a justiției, aspect care justifică aplicarea egalității materiale în locul celei strict formale (...)”.

VII. Opiniile exprimate de specialiști

În conformitate cu dispozițiile art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată opinia specialiștilor în drept penal de la facultățile din cadrul Universității București,

Universității Iași, Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca și Universității de Vest — Timișoara, cu privire la chestiunea de drept care formează obiectul recursului în interesul legii.

La data de 16 septembrie 2022, Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara — Centrul de cercetări în Științe penale a depus o opinie juridică, prin care a arătat că gradul profesional al magistratului constituie un criteriu relevant pentru determinarea competenței personale a instanțelor în materie penală.

În susținerea opiniei formulate, s-a arătat că ceea ce trebuie să prevaleze în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale incidente este gradul profesional al judecătorului/procurorului cercetat, și nu locul unde acesta își desfășoară efectiv activitatea. S-a arătat că mai multe texte din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la detașare, delegare și transfer, indică faptul că schimbarea locului de muncă nu se poate face la instanțe/parchete de nivel superior celor la care magistratul are dreptul să funcționeze, potrivit legii, ceea ce înseamnă că gradul profesional are caracter principal în raport cu locul de desfășurare a activității, gradul profesional fiind cel ce subordonează locul de muncă.

Prin urmare, s-a arătat că argumentul de interpretare gramaticală nu oferă soluții complete la toate situațiile care se pot ivi în practică și, ca atare, nu poate susține orientarea jurisprudențială care promovează determinarea competenței instanței penale prin raportare la instanța/parchetul la care magistratul își desfășoară activitatea.

VIII. Raportul asupra recursului în interesul legii

Judecătorul-raportor a apreciat că gradul profesional superior funcției pe care magistratul o exercită la instanța judecătorească/parchet de nivel inferior nu constituie un criteriu relevant pentru determinarea competenței instanței în cauzele privind infracțiuni săvârșite de magistrați, conform art. 38 alin. (1) lit. c) și art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală.

IX. **Înalta Curte de Casație și Justiție**, examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorul-raportor și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

IX.1. Analiza condițiilor de admisibilitate

Potrivit dispozițiilor art. 471 din Codul de procedură penală, recursul în interesul legii, formulat de titularul îndrituit, învestește Înalta Curte de Casație și Justiție asupra unei chestiuni de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești.

Cererea trebuie să cuprindă soluțiile diferite date problemei de drept și argumentele acestora, jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului sau, după caz, a Curții de Justiție a Uniunii Europene, opiniile relevante exprimate în domeniu, precum și soluția ce se propune a fi pronunțată în recursul în interesul legii. Sub sancțiunea respingerii cererii de recurs, ca inadmisibilă, aceasta trebuie să fie însoțită de copii ale hotărârilor judecătorești definitive din care să rezulte că problema de drept care formează obiectul judecății a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești [art. 471 alin. (3) din Codul de procedură penală].

Potrivit dispozițiilor art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se regăsește printre subiecții de drept ce pot promova recurs în interesul legii, astfel încât condiția referitoare la calitatea procesuală activă a titularului sesizării este îndeplinită.

Deopotrivă, se reține că în cuprinsul cererii de recurs în interesul legii sunt indicate cele două orientări jurisprudențiale diferite în soluționarea aceleiași probleme de drept a cărei dezlegare se solicită, cu argumentele acestora, fiind atașate copii ale hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele naționale.

Ca urmare, se constată îndeplinite toate condițiile de admisibilitate ale prezentului recurs în interesul legii.

IX.2. Dispoziții legale relevante

Codul de procedură penală din 1968

Art. 28¹. — Competența Curții de Apel

Curtea de Apel:

1. judecă în primă instanță:

(...)

b) infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii și tribunale și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe, precum și de avocați, notari publici, executori judecătorești și de controlorii financiari ai Curții de Conturi;

(...)

b²) infracțiunile săvârșite de magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, de judecătorii de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

Art. 29. — Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție
Înalta Curte de Casație și Justiție: 1. judecă în primă instanță:

(...)

e) infracțiunile săvârșite de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, în forma anterioară modificării prin Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală:

Art. 38. — Competența curții de apel

(1) Curtea de apel judecă în primă instanță: (...)

c) infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe;

(...)

f) infracțiunile săvârșite de magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, de judecătorii de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe; (...)

Art. 40. — Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție

(1) Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță infracțiunile de înaltă trădare, infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European, de membrii Guvernului, de judecătorii Curții Constituționale, de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală în forma ulterioară modificării prin Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală:

Art. 38. — Competența curții de apel

(1) Curtea de apel judecă în primă instanță:

(...)

c) infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe.

Art. 40. — Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție

(1) Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță infracțiunile de înaltă trădare, infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European, de membrii Guvernului, de judecătorii Curții Constituționale, de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de

Casație și Justiție, de judecătoria de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

IX.3. Cu privire la dezlegarea problemei de drept sesizate, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii reține următoarele:

Prin sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se solicită ca, pe calea unei decizii date în recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție să stabilească instanța competentă să soluționeze cauze penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecătoria și procurorii care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței/parchetului la care își desfășoară efectiv activitatea.

Dezlegarea acestei probleme implică analiza dispozițiilor legale care reglementează competența personală a instanțelor în cauze penale privind infracțiuni săvârșite de judecătoria și procurorii și stabilirea faptului dacă gradul profesional al magistratului reprezintă un criteriu relevant pentru determinarea competenței după calitatea persoanei.

Dispozițiile legale relevante în lămurirea problemei de drept sunt cuprinse în Codul de procedură penală din 1968, Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (în vigoare) și Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, prezentate la pct. IX.2 din prezenta decizie.

Din conținutul textelor de lege prezentate se reține că, potrivit Codului de procedură penală din 1968 și Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, competența de soluționare în primă instanță a cauzelor penale privind judecătoria și procurorii de la judecătoria, tribunale și curți de apel, respectiv de la parchetele care își desfășoară activitatea pe lângă aceste instanțe aparținea curților de apel, iar Înaltei Curți de Casație și Justiție îi reveneau spre soluționare cauze penale privind infracțiuni săvârșite de judecătoria din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

După modificarea adusă Codului de procedură penală prin Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, reglementarea în vigoare, curțile de apel judecă în primă instanță numai cauze privind judecătoria și procurorii de la judecătoria și tribunale, respectiv de la parchetele care își desfășoară activitatea pe lângă aceste instanțe, fiind prevăzută în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție soluționarea cauzelor privind infracțiuni săvârșite de judecătoria de la curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

De observat că normele de competență după calitatea persoanei, indiferent de evoluția lor în timp, în vechea reglementare, precum și în legea de procedură penală în vigoare (în forma avută înainte și după modificarea adusă prin Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală), nu prevăd în conținutul lor nicio referire la gradul profesional al magistratului, determinarea instanței competente realizându-se în toate cazurile exclusiv prin raportare la nivelul instanței la care își desfășoară activitatea respectivul magistrat.

Cu toate acestea, instanțele judecătorești au avut interpretări diferite, într-o primă orientare jurisprudențială (Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea de Apel Brașov și Curtea de Apel Galați), considerându-se că gradul profesional al procurorului prevalează și constituie criteriul în raport cu care se determină competența instanței.

Dimpotrivă, în cealaltă orientare jurisprudențială (Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Alba Iulia și Curtea de Apel Iași) se consideră că în aceste cauze competența se stabilește prin raportare la instanța/parchetul la care magistratul își desfășoară efectiv activitatea, fără a mai analiza chestiunea ce vizează gradul profesional superior al magistratului.

Rezultă, așadar, că divergența de jurisprudență constatată rezidă în semnificația acordată de instanțe aspectului ce vizează deținerea unui grad profesional superior celui al instanței/parchetului la care magistratul își desfășoară efectiv activitatea, luarea în considerare a acestui criteriu determinând stabilirea competenței în favoarea instanței superioare.

Problema de drept sesizată se cere a fi analizată din perspectiva înțeleșului noțiunii de grad profesional și, în aceste coordonate, a raportului existent între gradul profesional al magistratului și exercitarea funcției corespondente.

În acest sens, relevante în lămurirea problemei de drept în cauză sunt considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 413 din 19 iunie 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 897 din 24 octombrie 2018) referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 45 teza finală din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Chiar dacă prin respectiva decizie nu a fost exprimat un punct de vedere cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul recursului în interesul legii, instanța de contencios constituțional a definit noțiunea de grad profesional și semnificația acestuia atunci când gradul profesional nu este aferent funcției pe care magistratul o exercită în concret.

În partea relevantă a deciziei mai sus menționate, paragrafele 22—26, Curtea Constituțională a reținut că „(...), promovarea în funcție a judecătorilor este strâns legată de nivelul instanței judecătorești la care aceștia funcționează. Astfel, în materie de promovare pe funcții de execuție, **regula este aceea a promovării efective**, în sensul că un judecător care funcționează la judecătoria sau tribunal, așadar cu grad profesional aferent acestora, pentru a funcționa la o instanță judecătorească imediat superioară în grad **trebuie să candideze și să promoveze concursul pe post** și, ca urmare a obținerii postului, dobândește gradul profesional superior aferent tribunalului sau curții de apel. Este de observat că însuși legiuitorul folosește noțiunea de promovare în funcție, iar odată ce judecătorul a promovat, dobândește rangul și celelalte drepturi aferente acesteia. Prin urmare, **gradul profesional este un element component al funcției, și nu invers (paragraful 22)**.

23. De la această regulă, legiuitorul, pentru asigurarea funcționalității și buneii administrări a sistemului instanțelor judecătorești, a reglementat o excepție, și anume **promovarea pe loc**, văzută ca un mecanism care asigură, la nevoie, completarea funcțiilor rămase vacante la nivelul tribunalului sau curții de apel. Acest mecanism presupune dobândirea gradului profesional superior aferent tribunalului sau curții de apel, fără a funcționa efectiv la instanța judecătorească corespunzătoare. Este o derogare de la situația premisă care leagă gradul profesional de funcția exercitată la o instanță judecătorească de un anumit nivel și permite obținerea gradului profesional distinct de funcția respectivă. Această excepție este justificată de menținerea funcționării instanțelor judecătorești de nivel superior în cazul vacanței unor funcții la nivelul acestora, de necesitatea ocupării posturilor neocupate ca urmare a unor ieșiri individuale

din sistemul instanțelor judecătorești. Se constituie astfel un corp de rezervă care poate răspunde imediat, permanent și continuu necesităților și provocărilor determinate de fluctuațiile de personal din cadrul instanțelor judecătorești. (...).

24. Această excepție de la regulă nu poate fi generalizată (...). **S-ar ajunge la o promovare în grade profesionale, și nu în funcții de execuție.** Or, funcția de judecător la o instanță judecătorească de un anumit nivel este cea care conferă gradul profesional corespunzător.

25. Teza autorilor excepției de neconstituționalitate propune un alt mod de promovare, respectiv în grad profesional, și, odată obținut acest grad, judecătorul va putea fi numit în funcție la instanța corespunzătoare gradului la un moment ulterior în funcție de necesitățile de personal ale sistemului judiciar. Însă, în acest caz, nu mai există o promovare în funcție, ci în grad profesional. Or, promovarea în grad profesional nu este o promovare autentică pentru că ea nu valorizează funcția aferentă instanței judecătorești, ci un element al acesteia, care nu poate exista de sine stătător decât în condiții de excepție, astfel cum s-a arătat anterior. Noul grad profesional obținut nu este aferent funcției pe care o exercită judecătorul la instanța judecătorească de nivel inferior, ci al unei alte funcții ce corespunde unui grad de jurisdicție superior. De aceea, nu se poate concepe decât în condiții de excepție posibilitatea dobândirii de către un judecător de la o instanță judecătorească inferioară a unui grad profesional superior în condițiile în care funcționează tot la instanța ierarhic inferioară.

26. Legiuitorul a realizat o ficțiune juridică în sensul că a reglementat posibilitatea judecătorului de la o instanță inferioară să promoveze în grad profesional, cu toate drepturile aferente, dar să exercite, în continuare, funcția de la instanța ierarhic inferioară; astfel, deși activitatea prestată [judecător la o instanță de rang inferior] **nu corespunde** cu gradul său profesional, judecătorul va avea rangul și va fi salarizat potrivit grilei de salarizare de la instanța ierarhic superioară, considerându-se că prestează aceeași muncă cu judecătorul de la o instanță de rang superior. Deși, ca expresie a egalității formale, este inechitabil ca la o muncă diferită, având în vedere nivelul instanței, doi judecători să fie retribuiți similar, legiuitorul a opus acestei inechități ideea de asigurare a bunei funcționări a justiției, aspect care justifică aplicarea egalității materiale în locul celei strict formale (a se vedea, cu privire la noțiunile de egalitate formală și materială, Decizia nr. 799 din 18 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 862 din 19 noiembrie 2015, paragraful 68)".

Tot astfel, prin Decizia nr. 352 din 22 mai 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 30 iulie 2018), referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Curtea Constituțională a reținut că „Principala formă de promovare a magistraților este cea efectivă, întrucât noțiunea de «promovare» implică o avansare în funcție sau într-un grad superior cu desfășurarea propriu-zisă a atribuțiilor ce revin funcției în care s-a promovat, în timp ce promovarea pe loc trebuie privită ca o formă de avansare subsidiară, aceasta presupunând doar obținerea gradului superior, cel promovat într-o asemenea modalitate desfășurându-și în continuare activitatea la aceeași instanță sau parchet”. (paragraful 24)

Aceste două decizii ale Curții Constituționale, deși pronunțate în legătură cu reglementarea ce vizează procedura și condițiile de promovare ale judecătorilor și procurorilor la instanțele și parchetele superioare, capătă o relevanță deosebită în problema ce formează obiectul examinării în cauză, în contextul în care divergența de jurisprudență constatată este generată tocmai de interpretarea diferită a semnificației ce poate fi atribuită gradului profesional și cum acesta influențează

competența personală a instanțelor atunci când magistratul continuă să își exercite funcția la instanța ierarhic inferioară a gradului său profesional.

În esență, instanța de contencios constituțional a stabilit că promovarea în funcție a judecătorilor este strâns legată de nivelul instanței la care aceștia funcționează, iar în materie de promovare, regula este aceea a promovării efective, în sensul că un judecător care funcționează la judecătoria, cu grad profesional aferent respectivei jurisdicții, pentru a-și desfășura activitatea la instanța judecătorească imediat superioară în grad trebuie să candideze și să promoveze concursul pe post și, ca o consecință a obținerii postului, dobândește gradul superior aferent tribunalului sau curții de apel.

Ca urmare, reținând că însuși legiuitorul folosește noțiunea de promovare în funcție, și nu în grad profesional, Curtea Constituțională a arătat că gradul profesional este un element component al funcției, și nu invers, ceea ce înseamnă că funcția de judecător la o instanță judecătorească de un anumit nivel este cea care conferă gradul profesional.

S-a mai arătat de către instanța de contencios constituțional că promovarea în grad profesional pe care o conferă promovarea pe loc, mecanism prevăzut de lege ca o excepție de la regula promovării efective și care presupune dobândirea gradului profesional superior aferent tribunalului sau curții de apel, fără a funcționa efectiv la instanța judecătorească corespunzătoare, nu este o promovare autentică, pentru că ea nu valorizează funcția aferentă instanței judecătorești, ci un element al acesteia, care nu poate exista de sine stătător, decât în situații de excepție, și anume în cazul promovării pe loc.

Argumentele relevate converg spre concluzia că gradul profesional superior funcției pe care magistratul o exercită la instanța judecătorească de nivel inferior nu constituie un criteriu relevant pentru determinarea competenței instanței în cauzele privind infracțiuni săvârșite de magistrați, conform art. 38 alin. (1) lit. c) și art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală (forma în vigoare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, după modificare prin Legea nr. 49/2022 privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală).

Așa cum s-a arătat de către instanța de contencios constituțional, funcția de judecător la o instanță judecătorească de un anumit nivel este cea care conferă gradul profesional corespunzător. Iar, dacă în cadrul promovării pe funcții de execuție, legiuitorul a prevăzut o excepție, aceea a promovării pe loc, regula fiind cea a promovării efective, nu înseamnă că această derogare de la situația premisă — care leagă gradul profesional de funcția exercitată la o instanță judecătorească de un anumit nivel — poate produce și alte consecințe decât cele anume prevăzute de lege (cum se menționează expres în materie de salarizare), respectiv sub aspectul competenței materiale și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești.

Promovarea pe loc, în grad profesional, nu implică și preluarea atribuțiilor specifice funcției în care s-a promovat, fiind necesar în acest sens ca magistratul să participe la concursul de promovare efectivă la instanțele și parchetele corespunzătoare gradului său profesional.

Astfel, potrivit art. 46² alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, pot participa la concursul de promovare efectivă la instanțele și parchetele imediat superioare judecătorii și procurorii care au avut calificativul „foarte bine” la ultima evaluare, nu au fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani, **au dobândit gradul profesional corespunzător instanței sau parchetului la care solicită promovarea** și au funcționat timp de cel puțin 2 ani la instanța sau parchetul ierarhic inferior, în cazul promovării în funcțiile de judecător de curte de apel, procuror la parchetul de pe lângă aceasta sau de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În consecința celor arătate, trebuie să se constate că elementul determinant în stabilirea competenței după calitatea persoanei este nivelul instanței/parchetului la care magistratul își desfășoară efectiv activitatea, folosirea în cuprinsul textelor de lege incidente a sintagmei **„judecătorii de la judecătorii, tribunale și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe”**, respectiv **„de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel**, precum și de **procurorii de la parchetele** de pe lângă aceste instanțe”, semnificând apartenența, funcționarea judecătorilor, respectiv a procurorilor la o anumită instanță judecătorească, respectiv la un anumit parchet.

Competența după calitatea persoanei a fost reglementată tocmai în considerarea atribuțiilor specifice funcției pe care magistratul o exercită în ierarhia instanțelor/parchetelor, promovarea în grad profesional superior fără exercitarea funcției corespondente constituind o formă de avansare subsidiară, fără consecințe în ceea ce privește determinarea competenței în cadrul aplicării dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. c) și ale art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, trebuie subliniat că legea procesual penală nu conține nicio reglementare prin raportare la gradul profesional al procurorului sau judecătorului, ci doar reglementări care implică apartenența acestora la o instanță sau parchet de un anumit nivel.

Reglementarea competenței urmărește nivelul instanței/parchetului la care își desfășoară activitatea judecătorii și procurorii, neavând relevanță dacă magistrații care funcționează în cadrul jurisdicției de aceleași nivel dețin grade profesionale diferite.

În acest sens, prin dispozițiile art. 302 alin. (2) din Codul de procedură penală, care se referă la conducerea și supravegherea activității organelor de cercetare penală de către procuror, se arată că **„Preluarea unei cauze de către un organ de cercetare penală ierarhic superior se dispune de procurorul de la parchetul care exercită supravegherea urmăririi penale în acea cauză, pe baza propunerii motivate a organului de cercetare penală care preia cauza”**.

Se reține că legiuitorul nu distinge cu privire la gradul profesional al procurorului, interesând doar ca acesta să își desfășoare activitatea la parchetul care exercită supravegherea urmăririi penale în cauza cu privire la care se pune problema preluării de către un organ de cercetare ierarhic superior.

Mai mult, competența parchetelor se stabilește prin raportare la competența instanțelor de judecată, potrivit art. 56 alin. (6) din Codul de procedură penală.

Conform textului de lege enunțat, **„Este competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel”**.

Or, în condițiile în care judecătorii și procurorii care își desfășoară activitatea la același nivel de instanță/parchet, chiar cu grade profesionale diferite, exercită aceleași competențe stabilite prin lege potrivit nivelului instanței/parchetului la care funcționează efectiv, nu există nicio rațiune pentru care stabilirea competenței personale a instanțelor judecătorești în cauze având ca obiect infracțiuni săvârșite de către magistrați să se facă diferit, prin raportare la gradul profesional.

Stabilirea competenței personale a curților de apel și a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cauzele privind judecătorii și procurorii prin raportare la gradul profesional ar conduce la crearea unor situații discriminatorii în cadrul magistraților care își desfășoară activitatea în interiorul aceleiași instanțe sau parchet și cu privire la comiterea aceluiași tip de infracțiune.

Mai trebuie menționat că stabilirea competenței prin raportare la gradul profesional al magistratului, și nu la instanța/parchetul unde își desfășoară efectiv activitatea, este de natură să îngreuneze activitatea de urmărire penală prin implicațiile pe care imposibilitatea obținerii la timp a informațiilor ce vizează gradul profesional al magistratului cercetat le poate produce asupra legalității actelor și măsurilor dispuse în cursul procesului penal.

Totodată, trebuie adăugat că nu se poate pune semnul egalității între noțiunile de „judecătorii sau procurorii de la instanța sau parchetul” și „judecătorii sau procurorii cu gradul corespunzător unei instanțe/unui parchet”, având în vedere utilizarea de către legiuitor a terminologiei specifice atunci când a vrut să facă referire la o variantă sau alta, raportat la scopul reglementării.

Astfel, art. 39 alin. (3) și (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, referitoare la formarea profesională continuă și evaluarea periodică a judecătorilor și procurorilor operează cu noțiunile distincte de „judecătorii sau procurorii de la instanța sau parchetul ierarhic superior” și de membri „cu grad cel puțin de curte de apel”, ceea ce arată că cele două noțiuni de „judecătorii sau procurorii de la instanța sau parchetul” și „judecătorii sau procurorii cu gradul corespunzător unei instanțe/unui parchet” își păstrează individualitatea și trebuie să li se acorde semnificația cuvenită conform scopului urmărit de lege.

Conform prevederilor legale: **„(3) Evaluarea prevăzută la alin. (1) se face de comisii constituite separat pentru judecătorii și procurorii, formate din președintele instanței, respectiv conducătorul parchetului din care face parte persoana evaluată, precum și 2 sau mai mulți judecătorii sau procurorii de la instanța sau parchetul ierarhic superior, desemnați de Colegiul de conducere al acestei instanțe sau parchet, cu aceeași specializare cu judecătorul sau procurorul evaluat.(...).** Evaluarea președintelui și vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de o comisie compusă din judecătorii, membri aleși ai Secției pentru judecătorii din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, **cu grad cel puțin de curte de apel**, desemnați de Secția pentru judecătorii a Consiliului Superior al Magistraturii. Evaluarea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a procurorilor-șefi ai direcțiilor specializate se face de o comisie compusă din procurorii, membri aleși ai Secției pentru procurorii din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, **cu grad cel puțin de tribunal**, desemnați de Secția pentru procurorii a Consiliului Superior al Magistraturii.”

„(4) Din comisiile de evaluare a procurorilor de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv a celor din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcției Naționale Anticorupție, (...).”

Diferențierea existentă între cele două noțiuni rezultă și din conținutul reglementării prevăzute de art. 57 alin. (2) și (7) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, unde terminologia folosită de legiuitor semnifică apartenența judecătorilor/procurorilor la o anumită instanță/un anumit parchet.

„(2) Delegarea judecătorilor de la judecătorii, tribunale, tribunale specializate și de la curțile de apel la instanțe din circumscripția altei curți de apel se dispune, cu acordul scris al acestora, de Consiliul Superior al Magistraturii — Secția pentru judecătorii, la solicitarea președintelui curții de apel în circumscripția căreia se cere delegarea și cu avizul președintelui curții de apel unde aceștia funcționează.”

„(7) În interesul serviciului, procurorii pot fi delegați, cu acordul scris al acestora, inclusiv în funcții de conducere, dispozițiile alin. (1)—(6) fiind aplicabile în mod corespunzător.

Delegarea procurorilor la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se dispune, cu acordul scris al acestora, de Consiliul Superior al Magistraturii — Secția pentru procurori.”

Prin urmare, dacă intenția legiuitorului ar fi fost să stabilească competența prin raportare la gradul profesional al magistratului, și nu la instanța/parchetul unde își desfășoară activitatea, dispozițiile legale relevante sub aspectul competenței ar fi fost formulate în mod corespunzător.

Ori de câte ori legiuitorul a dorit să acorde o anume semnificație celor două noțiuni a făcut-o în mod expres, folosind una din cele două sintagme la care s-a făcut referire anterior.

Raportarea la gradul profesional al judecătorului/procurorului a fost avută în vedere de legiuitor în ceea ce privește salarizarea, Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, la anexa nr. V, stabilind nivelul de salarizare pentru magistrați prin raportare la gradul

profesional, și nu prin raportare la nivelul instanței/parchetului la care își desfășoară activitatea.

În raport cu aceste considerente, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii va admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, va stabili:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. c) și art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală, competența instanței de judecată în soluționarea cauzelor penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecători și procurori care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței/parchetului în care își desfășoară efectiv activitatea se determină prin raportare la instanța/parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea magistratul cercetat, și nu la gradul profesional superior al acestuia.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 473 și 474 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilește că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. c) și art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală, competența instanței de judecată în soluționarea cauzelor penale având ca obiect infracțiuni săvârșite de judecători și procurori care au dobândit un grad profesional superior celui al instanței/parchetului în care își desfășoară efectiv activitatea se determină prin raportare la instanța/parchetul la care își desfășoară efectiv activitatea magistratul cercetat, și nu la gradul profesional superior al acestuia.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 14 noiembrie 2022.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Costin Cristian Pușcă

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

